

**Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
(ΠΑΤΡΑ)**

ΟΔΗΓΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

2015 - 2016

Περιεχόμενα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ.....	4
2.1 Ανάθεση πτυχιακής εργασίας	4
2.2 Πνευματική Ιδιοκτησία	5
2.3 Ο ρόλος του Επιβλέποντα.....	6
2.4 Αντικατάσταση Επιβλέποντα - Αλλαγή θέματος	6
3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	7
3.1 Διαδικασία Επιλογής Θέματος	7
3.2 Διαδικασία ολοκλήρωσης και παράδοσης πτυχιακής εργασίας.....	8
3.3 Εξέταση και βαθμολόγηση πτυχιακής Εργασίας.....	8
4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ	9
4.1 Οδηγίες Δομικού Χαρακτήρα.....	9
4.2 Η δομή της πτυχιακής εργασίας.....	9
4.3 Η πτυχιακή εργασία σε ενδεικτικό μέγεθος.....	18
4.4 Ενδεικτικός αριθμός σελίδων και λέξεων (Κύριο Μέρος Πτυχιακής Εργασίας).....	19
5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	20
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....</i>	<i>21</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ).....</i>	<i>22</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....</i>	<i>23</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4: ΕΝΤΥΠΟ ΑΝΑΘΕΣΗΣ – ΟΡΙΣΜΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....</i>	<i>27</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΝΤΥΠΟ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΗ Ή/ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....</i>	<i>28</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....</i>	<i>29</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΑΙΤΗΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....</i>	<i>30</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8: ΑΙΤΗΣΗ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ ΓΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΒΑΘΜΟΛΟΓΗΣΗΣ .....</i>	<i>31</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΔΟΜΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ.....</i>	<i>32</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10: ΕΝΤΥΠΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ .....</i>	<i>33</i>
<i>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11: ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ.....</i>	<i>35</i>

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα πλαίσια ολοκλήρωσης των σπουδών για την απόκτηση του πτυχίου του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων, συμπεριλαμβάνεται και η εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας. Η συγγραφή της πτυχιακής εργασίας είναι μια από τις πιο δημιουργικές αλλά και απαιτητικές προκλήσεις του προγράμματος σπουδών του Τμήματος. Η πτυχιακή εργασία προσφέρει στο φοιτητή την ευκαιρία να αποδείξει, ότι έχει την ικανότητα να χρησιμοποιήσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησε στα προηγούμενα εξάμηνα του προγράμματος σπουδών και να ολοκληρώσει μία μελέτη μόνος του ή σε συνεργασία με μέχρι δυο συναδέλφους του, με την επίβλεψη και τον συντονισμό του επιβλέποντα καθηγητή. Επιπλέον, παρέχει στο φοιτητή τη δυνατότητα να διερευνήσει σε βάθος ένα θέμα που τον ενδιαφέρει (πάντα σε συμφωνία με τον επιβλέποντα καθηγητή) εφαρμόζοντας την μεθοδική, συστηματική και επιστημονική προσέγγιση.

Η πτυχιακή εργασία αποτελεί το επιστέγασμα στην εξελικτική πορεία της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθώς βοηθάει τον φοιτητή να αναπτύξει ικανότητες που απαιτούνται για την αντιμετώπιση σύνθετων καταστάσεων.

Ειδικότερα, η πτυχιακή εργασία διδάσκει τον φοιτητή:

- πώς να διερευνά σε βάθος ένα θεματικό πεδίο.
- πώς να μετατρέπει αριθμούς, έννοιες, προσδοκίες κ.λπ. σε συγκεκριμένες εισηγήσεις-προτάσεις.
- πώς να οργανώνει το χρόνο του ώστε να ολοκληρώνει ένα επιστημονικό έργο μέσα σε δεδομένα χρονικά περιθώρια.
- τη σημασία του συγκεκριμένου στόχου αλλά και την επιλογή συγκεκριμένων ερωτήσεων, ώστε να καλυφθεί ο στόχος αυτός.
- πώς να διερευνά τα αίτια ενός προβλήματος και να προτείνει λύσεις.
- πώς να δομεί και να παρουσιάζει σε κοινό τα ευρήματα μιας διερεύνησης.

Ο σκοπός της πτυχιακής πρέπει να είναι με σαφήνεια διατυπωμένος και να απαντά σε ένα ή περισσότερα ερωτήματα που προσδιορίζονται από τον εντοπισμό προβληματισμών στη σχετική με το θέμα βιβλιογραφία ή από ανάγκες και προβλήματα που επιζητούν απαντήσεις στον ευρύτερο χώρο της επικοινωνίας.

Στον οδηγό εκπόνησης πτυχιακής εργασίας διατυπώνονται οι τυπικές προδιαγραφές που αφορούν τη δομή και το περιεχόμενο, καθώς και οδηγίες για τη μεθοδολογική προσέγγιση του θέματος εργασίας που ανατέθηκε στον φοιτητή.

Σημαντική Σημείωση: Δε θα πρέπει να χρησιμοποιούνται παλαιότερες πτυχιακές εργασίες ως οδηγός για την συγγραφή μιας νέας πτυχιακής. Είναι προτιμότερο να χρησιμοποιηθεί ο εν λόγω οδηγός ώστε να εξασφαλίζεται η σωστή διάρθρωση και διαδικασία.

2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

2.1 Ανάθεση πτυχιακής εργασίας

Για όσους φοιτητές έχουν τεκμηριώσει [Τυπικές Προϋποθέσεις και Δικαίωμα εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1\)](#) πρέπει, με δική τους ευθύνη, να πληροφορηθούν από σχετικό πίνακα που θα έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Τμήματος για τα προτεινόμενα θέματα από τους Εκπαιδευτικούς του Τμήματος. Μόλις αναρτηθούν τα θέματα, οι φοιτητές/τριες μπορούν να ζητούν από τους αντίστοιχους Εκπαιδευτικούς περισσότερη ενημέρωση γύρω από συγκεκριμένο θέμα και τις απαιτήσεις του. Οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν την προτίμησή τους με σειρά προτεραιότητας ανάμεσα στα διαθέσιμα – αναρτημένα θέματα και να συμμετέχουν στη [Διαδικασία Κατανομής Θεμάτων Πτυχιακών Εργασιών όπως παρουσιάζεται από τον σχετικό Αλγόριθμο \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2\)](#). Οι εργασίες μπορούν να είναι είτε ατομικές είτε ομαδικές με την συμμετοχή έως 3 φοιτητών.

Η πτυχιακή εργασία μπορεί να βασίζεται σε διαφορετικές θεματικές κατηγορίες, οι πιο «δημοφιλείς» παρουσιάζονται παρακάτω:

1. **Μελέτη Περιπτώσεως:** χρησιμοποιείται ένα ειδικό παράδειγμα ή παραδείγματα για να διαφωτίσει μια θεωρητική προσέγγιση, μια γενική τάση ή μια ποικιλία προβλημάτων. Μπορεί να αναφέρεται τόσο σε γενικά προβλήματα και τάσεις όσο και σε εξειδικευμένα.
2. **Μελέτη Πολιτικής:** αφορά τον ορισμό ενός προβλήματος, την ανάλυση των λόγων που το προκαλούν, την αναζήτηση και συζήτηση ενός αριθμού πιθανών εναλλακτικών λύσεων και την υπόδειξη ή περιγραφή της εφαρμογής μιας ειδικής λύσεως. Οι μελέτες πολιτικής αφορούν συχνά προβλήματα στο δημόσιο τομέα, αν και μπορεί κατ' εξαίρεση να εφαρμοσθούν και σε προβλήματα του ιδιωτικού τομέα ή σ' αυτά μιας μεμονωμένης επιχείρησης.
3. **Επιχειρηματικό Σχέδιο:** περιέχει ανάλυση ενός βιομηχανικού κλάδου, αποτίμηση της κατάστασης της αγοράς και σχέδια ανάπτυξης προϊόντος, μάρκετινγκ, χρηματοδότησης και πρόσληψης προσωπικού.
4. **Βιομηχανική/Συγκριτική Ανάλυση:** διασαφηνίζει τη συμπεριφορά ή τα διακριτικά χαρακτηριστικά μερικών φαινομένων. Μπορεί να εφαρμοσθεί σε μια ποικιλία περιπτώσεων (π.χ. σύγκριση μοντέλων, μεθόδων ή τάσεων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο, κλπ). Επιπλέον μια συγκριτική ανάλυση μπορεί να περιλαμβάνει την εξέταση της δομής του τουριστικού κλάδου, τις οικονομικές τάσεις, τις τάσεις της αγοράς, τις θέσεις των εταιριών μέσα στον κλάδο και τις αντιλήψεις του εντόπιου κοινωνικού συνόλου. Οι αναλύσεις μπορεί επίσης να επικεντρώνονται σε πλευρές ενός κλάδου, όπως είναι η έρευνα και η ανάπτυξη προϊόντων, η κρατική παρέμβαση, και τα θέματα προσωπικού.
5. **Ανάπτυξη Θεωρίας / Έλεγχος Υποθέσεως:** ανάπτυξη και/ή έλεγχος μιας θεωρίας με βάση ένα σύνολο εμπειρικών στοιχείων.
6. **Μελέτη Μάρκετινγκ:** μπορεί να είναι ένα ολοκληρωμένο σχέδιο μάρκετινγκ ή μπορεί να επικεντρώνεται σε κάποιες ιδιαίτερες πλευρές, όπως είναι η

- ανάπτυξη νέων προϊόντων, η τιμολογιακή πολιτική, τα κανάλια διάθεσης, η έρευνα τουριστικής αγοράς, κ.λπ.
7. **Ανάπτυξη Μεθοδολογίας:** ο φοιτητής προτείνει και σχεδιάζει ένα νέο αναλυτικό πλαίσιο, μια διαδικασία ή μια νέα μέθοδο προσέγγισης ενός προβλήματος, το οποίο πρέπει να τεκμηριώνει με μια εμπειρική εφαρμογή.
  8. **Μελέτη Στρατηγικής:** αφορά την κατάρτιση ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου μιας εταιρίας, ή μπορεί να επικεντρώνεται σε άλλες πλευρές, όπως είναι οι τάσεις στρατηγικού σχεδιασμού σε έναν ειδικό συγκεκριμένο κλάδο.
  9. **Ιστορική Μελέτη:** περιγράφει και αναλύει την ιστορία μιας τάσεως, ενός κλάδου, ενός οργανισμού, κ.λπ.
  10. **Σχεδιασμός Υποδείγματος:** ο φοιτητής δημιουργεί ένα μαθηματικό υπόδειγμα ή ένα πρόγραμμα υπολογιστή για να αναλύσει ή να εξετάσει ένα πρόβλημα. Η περίπτωση αυτή αποτελεί έναν συνδυασμό με την αμέσως παραπάνω επιλογή (ανάπτυξη μεθοδολογίας) και ακολουθείται από εμπειρική εφαρμογή.
  11. **Μελέτη Τεχνολογίας:** επικεντρώνεται στις οικονομικές, στρατηγικές, μηχανολογικές, αναπτυξιακές πλευρές ή στη διάχυση μιας συγκεκριμένης τεχνολογίας.
  12. **Μελέτη Χρηματοοικονομικού ή Λογιστικού Προβλήματος:** ο φοιτητής εξετάζει το θεωρητικό ή/και νομικό πλαίσιο για το συγκεκριμένο θέμα ή πρόβλημα και στη συνέχεια το μελετά εξειδικευμένα με την εφαρμογή μελέτης περίπτωσης, χρησιμοποιώντας στατιστικά και οικονομετρικά εργαλεία (π.χ. ανάλυση χρονολογικών σειρών) ή/και μεθόδους χρηματοοικονομικής ανάλυσης (π.χ. αριθμοδείκτες).
  13. **Ανάλυση προβλήματος / εφαρμογής:** αναλύουν ένα σύνθετο πρόβλημα εντοπίζοντας τις βασικές γνώσεις και εργαλεία που απαιτεί η επίλυσή του
  14. **Επίλυση προβλήματος:** σχεδιάζουν τις επιμέρους δραστηριότητες που οδηγούν στην επίλυση ενός προβλήματος, εντοπίζοντας και υιοθετώντας διεθνώς αποδεκτές πρακτικές και συνθέτοντας γνώσεις και δεξιότητες.
  15. **Εφαρμογή / αξιολόγηση:** εφαρμόζουν, πραγματοποιήσουν, αξιολογήσουν και βελτιώσουν τη λύση ενός προβλήματος, του προβλήματος.
  16. **Ανάπτυξη συστήματος / εφαρμογής:** αναλύει, σχεδιάζει, υλοποιεί και εφαρμόζει / αξιολογεί συστήματα ή/και εφαρμογές, εντοπίζοντας και υιοθετώντας διεθνώς αποδεκτές πρακτικές και συνθέτοντας γνώσεις και δεξιότητες.
  17. **Μελέτη περίπτωσης / ανάπτυξη θέματος:** αναλύουν, υιοθετούν, και εφαρμόζουν περίπτωση χρήσης μιας μεθοδολογίας, μιας εφαρμογής, ενός πληροφοριακού συστήματος.
  18. **Καινοτομίες:** ανάλυση, σχεδιασμό και υλοποίηση μιας καινοτομίας ή καινοτόμου εφαρμογής.

2.2 Πνευματική Ιδιοκτησία

Πνευματική κλοπή ορίζεται η πράξη κατά την οποία παρουσιάζεται δουλειά τρίτου προσώπου ως δική μας. Ειδικότερα όταν παραθέτουμε αυτούσιες προτάσεις ή παραγράφους χωρίς να βάζουμε εισαγωγικά, όταν παραφράζουμε κείμενου άλλου

συγγραφέα ή παραθέτουμε δεδομένα και ιδέες που έχουν συλλεχθεί, οργανωθεί και ειπωθεί από άλλο πρόσωπο χωρίς να αναφέρουμε την πηγή. Όταν διαθέσουμε δική μας δουλειά (δεδομένα έρευνας, γραπτή εργασία) σε κάποιον άλλο για να τα παρουσιάσει ως δικά του τότε έχουμε επιτρέψει πνευματική κλοπή.

Οι φοιτητές είναι υπεύθυνοι για τη δουλειά που παραθέτουν. Τα πρακτικά συνεδρίων, τα άρθρα επιστημονικών περιοδικών που βρίσκονται στο διαδίκτυο μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Ακαδημαϊκή εργασία η οποία δεν περιέχει συνεχείς και επισταμένες παραπομπές σε πηγές και δεν τελειώνει με βιβλιογραφία δε νοείται.

Το Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας έχει στη διάθεσή του από το 2014 και το λογισμικό ελέγχου Λογοκλοπής **Ephorus**, το οποίο χρησιμοποιείται για την πρόληψη και τον εντοπισμό της λογοκλοπής. Με το λογισμικό αυτό, αντιπαραβάλλονται τα κείμενα των εργασιών και των άρθρων με ελεύθερες διαδικτυακές πηγές καθώς και με άλλες εργασίες που έχουν ήδη υποβληθεί σε αυτό και ελεγχθεί. Μετά τον έλεγχο, επιστρέφεται στο χρήστη αναφορά όπου περιλαμβάνεται η παρουσίαση των ομοιοτήτων μεταξύ του υποβληθέντος εγγράφου και των πηγών σύγκρισης. Το συγκεκριμένο λογισμικό μπορεί να βοηθήσει στην αποτροπή φαινομένων λογοκλοπής, αφού είναι ένας αποτελεσματικός μηχανισμός αντιπαραβολής κειμένων για την εξακρίβωση της πρωτοτυπίας τους. Είναι ένα εργαλείο στη διάθεση των επιβλεπόντων καθηγητών, οι οποίοι μπορούν να αναβαθμίσουν το επίπεδο της παρεχόμενης εκπαίδευσης και έρευνας προλαμβάνοντας φαινόμενα λανθασμένης χρήσης πηγών και να ενθαρρύνουν τους φοιτητές να προσεγγίσουν τον επιστημονικό λόγο με ακέραιο και ηθικά σωστό τρόπο.

Για τη κατάθεση της πτυχιακής και με ευθύνη του Επιβλέποντα, θα πρέπει να κατατίθεται η [Αίτηση επιβλέποντα για παρουσίαση Πτυχιακής Εργασίας και Ορισμός Επιτροπής Βαθμολόγησης \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8\)](#)

2.3 Ο ρόλος του Επιβλέποντα

Ο ρόλος του Επιβλέποντα είναι να βοηθήσει και να κατευθύνει τον φοιτητή στην αρχική επιλογή του θέματος, τα ερευνητικά ερωτήματα και τις ιδιαιτερότητες από πλευράς συλλογής υλικού και δεδομένων. Κατά την έναρξη της Πτυχιακής Εργασίας, τα ανωτέρω καθώς και οι χρονικοί περιορισμοί συμφωνούνται και προσδιορίζονται με την σύνταξη του [Πρωτοκόλλου της Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6\)](#) το οποίο συμπληρώνεται και κατατίθεται ενυπόγραφα από το φοιτητή και τον Επιβλέποντα στην Γραμματεία του Τμήματος. Κατά τη διάρκεια εκπόνησης και συγγραφής της Πτυχιακής Εργασίας, ο Επιβλέπων σχολιάζει, διορθώνει, βελτιώνει τακτικά τα κείμενα που του παραδίδει ο υποψήφιος.

2.4 Αντικατάσταση Επιβλέποντα - Αλλαγή θέματος

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μπορεί ο φοιτητής να αιτηθεί την [Αλλαγή Επιβλέποντα ή Θέματος της Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5\)](#). Η αλλαγή ή τροποποίηση θέματος Πτυχιακής Εργασίας προϋποθέτει την σύμφωνη γνώμη του Επιβλέποντα. Η

αλλαγή Επιβλέποντα, σε περίπτωση διακοπής της συνεργασίας του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας με τον Επιβλέποντα Εκπαιδευτικό, εγκρίνεται από το Τμήμα.

3. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

3.1 Διαδικασία Επιλογής Θέματος

Κάθε ακαδημαϊκό έτος και συγκεκριμένα το μήνα Οκτώβρη, οι Εκπαιδευτικοί του Τμήματος καταθέτουν σε ειδική ηλεκτρονική φόρμα τα προς διάθεση θέματα των Πτυχιακών Εργασιών.

Ο συγκεντρωτικός πίνακας με όλα τα θέματα και τους Εισηγητές τους αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι φοιτητές/τριες ενημερώνονται για την θεματολογία που προτείνει ο κάθε Εκπαιδευτικός από τον σχετικό πίνακα μετά από ανακοίνωση.

Οι φοιτητές/τριες που έχουν τις [Τυπικές Προϋποθέσεις και Δικαίωμα εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1\)](#) καταθέτουν σχετική Ηλεκτρονική [Δήλωση Ομάδας και Θεμάτων Ενδιαφέροντος για την Ανάλυση Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3\)](#).

ΠΡΟΣΟΧΗ: Η σχετική αίτηση μπορεί να είναι είτε ατομική είτε ομαδική, δηλαδή έως 3 άτομα και απαιτείται να υποβληθεί ηλεκτρονικά εντός χρονικών ορίων που θα καθορίζονται. Όλα τα μέλη της ομάδας πρέπει να πληρούν τις [Τυπικές Προϋποθέσεις και Δικαίωμα εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1\)](#).

Με την ολοκλήρωση προθεσμίας Δηλώσεων, συγκροτούνται οι Πίνακες Κατανομής των Θεμάτων οι οποίοι αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Σε περίπτωση που δεν ικανοποιηθούν όλα τα αιτήματα ανάθεσης επαναλαμβάνεται η διαδικασία επιλογής θέματος άμεσα.

Με την ανάρτηση των αποτελεσμάτων ανάθεσης Πτυχιακών Εργασιών στους φοιτητές στην ιστοσελίδα του Τμήματος και στη Γραμματεία του Τμήματος, ο κάθε φοιτητής ή ομάδα φοιτητών θα πρέπει σε συνεργασία με τον Επιβλέποντά του να προετοιμάσει το [Πρωτόκολλο Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6\)](#) πλήρως συμπληρωμένο καθώς και το [Έντυπο Ανάθεσης – Ορισμού Θέματος Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4\)](#). Σε ειδικές περιπτώσεις, το Τμήμα μπορεί να τροποποιήσει τη [Διαδικασία Κατανομής Θεμάτων Πτυχιακών Εργασιών όπως παρουσιάζεται από τον σχετικό Αλγόριθμο \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2\)](#).

Η [Διαδικασία Κατανομής Θεμάτων Πτυχιακών Εργασιών όπως παρουσιάζεται από τον σχετικό Αλγόριθμο \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2\)](#) ισχύει για όλους τους φοιτητές και έχει αποφασιστεί από την Συνέλευση του Τμήματος.

3.2 Διαδικασία ολοκλήρωσης και παράδοσης πτυχιακής εργασίας

Η Πτυχιακή Εργασία πρέπει να ολοκληρωθεί το μέγιστο μέχρι τα τέλη Μαΐου του ίδιου Ακαδημαϊκού Έτους που δόθηκε το θέμα. Κατ' εξαίρεση και αιτιολογημένα ο Επιβλέπων μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο του Τμήματος παράταση του χρόνου περάτωσης. Σε περίπτωση που οι φοιτητές δεν εμφανίσθηκαν καθόλου ή δεν ολοκλήρωσαν την εργασία τους εμπρόθεσμα, έγγραφα ο Επιβλέπων Εκπαιδευτικός ενημερώνει σχετικά το Τμήμα ώστε το θέμα Πτυχιακής Εργασίας που επιβλέπει να αποδεσμευτεί από τον/τους φοιτητές στους οποίους έχει ανατεθεί, ώστε να είναι διαθέσιμο για το νέο ακαδημαϊκό έτος. Σε αυτή την περίπτωση ο φοιτητής θα πρέπει να αναζητήσει εκ νέου θέμα Πτυχιακής Εργασίας.

Όταν ο/η/οι φοιτητές ολοκληρώσουν την Πτυχιακή τους Εργασία παραδίδουν σε ηλεκτρονική μορφή την εργασία στον Επιβλέποντα Εκπαιδευτικό. Ο Επιβλέπων μετά από σχετικό έλεγχο για την πληρότητα της Πτυχιακής Εργασίας και τον έλεγχο περί λογοκλοπής με τη βοήθεια του συστήματος Erhogus για τυχόν υψηλά ποσοστά λογοκλοπής δίνει διορθώσεις ή την επιβεβαίωση για κατάθεση της Πτυχιακής Εργασίας προς Αξιολόγηση υπογράφοντας το σχετικό έγγραφο ([Αίτηση Επιβλέποντα για παρουσίαση Πτυχιακής Εργασίας και Ορισμός Επιτροπής Βαθμολόγησης - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8](#)).

Οι φοιτητές υποβάλλουν στην Γραμματεία την Πτυχιακή τους Εργασία σε έντυπη μορφή (3 αντίτυπα), που παραδίδονται στα μέλη της τριμελούς Επιτροπής Βαθμολόγησης, μαζί με την υπογεγραμμένη [Αίτηση Παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7\)](#) και την [Αίτηση Επιβλέποντα για παρουσίαση Πτυχιακής Εργασίας και Ορισμός Επιτροπής Βαθμολόγησης \(ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 8\)](#) υπογεγραμμένη από τον Επιβλέποντα Εκπαιδευτικό.

Αμέσως μετά την επιτυχημένη παρουσίαση της Πτυχιακής Εργασίας, οι φοιτητές υποβάλλουν στη Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας σε ηλεκτρονική μορφή (1 αντίγραφο) την Πτυχιακή τους Εργασία.

3.3 Εξέταση και βαθμολόγηση πτυχιακής Εργασίας

Η εξέταση γίνεται παρουσία όλων των Μελών της Επιτροπής Βαθμολόγησης, και όλων των εξεταζομένων φοιτητών σε συγκεκριμένο πάντα χρόνο και χώρο (αίθουσα Θ. 10) (πρώτος όροφος πάνω από το υπόγειο της ΣΔΟ). Η παρακολούθηση της εξέτασης είναι ελεύθερη για εκπαιδευτικούς και φοιτητές. Αρμόδια για σχετικές πληροφορίες είναι η Γραμματεία και η ιστοσελίδα του Τμήματος.

Μετά το πέρας της εξέτασης ακολουθεί η βαθμολογία που αξιολογεί το θεωρητικό, το ερευνητικό μέρος αλλά και τον τρόπο παρουσίασης καθώς και το επίπεδο γνώσεων των εξεταζομένων φοιτητών ([Έντυπο Αξιολόγησης Πτυχιακής Εργασίας - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10](#)).

Η βαθμολογία γίνεται χωριστά για κάθε φοιτητή και μπορεί να διαφοροποιηθεί. Ο Εισηγητής-Επιβλέπων που είναι πάντα το ένα μέλος της Επιτροπής Βαθμολόγησης καταθέτει άμεσα την βαθμολογία στην Γραμματεία του Τμήματος, εφόσον η εξέταση γίνεται σε ώρες λειτουργίας της Γραμματείας, διαφορετικά την επομένη εργάσιμη ημέρα το πρωί.

4. ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ

4.1 Οδηγίες Δομικού Χαρακτήρα

Ο τρόπος συγγραφής πρέπει να είναι καθαρός, περιεκτικός, επικεντρωμένος στο πρόβλημα που αναλύει και ο συγγραφέας πρέπει να καταλήγει σε συγκεκριμένα συμπεράσματα ή/και προβληματισμούς. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να δίνεται μεγάλη προσοχή στη δομή, σύνταξη και γραμματική της πτυχιακής εργασίας. Η πτυχιακή εργασία πρέπει να έχει λογική ροή και συνέπεια, να αποφεύγονται περιττές πληροφορίες και επαναλήψεις και όσα γράφονται να έχουν άμεση σχέση με το σκοπό της μελέτης. Το ύφος του κειμένου πρέπει να είναι επιστημονικό, τεκμηριωμένο και εμπλουτισμένο με την αναγκαία κατά περίπτωση εισαγωγή ειδικών τεχνικών όρων. Προτείνεται η χρήση Διαγραμμάτων και Πινάκων, όταν μπορούν να υποστηρίξουν και να ενισχύσουν τα επιχειρήματα που παρουσιάζονται.

Ο όγκος της Πτυχιακής Εργασίας ορίζεται κάθε φορά από τον αριθμό των φοιτητών που υλοποιούν την εκάστοτε Πτυχιακή Εργασία. Για Πτυχιακή Εργασία που υλοποιείται από ένα (1) φοιτητή απαιτούνται τουλάχιστον 18000 λέξεις (περίπου 50 σελίδες). Για Πτυχιακή Εργασία που υλοποιείται από δύο ή τρεις (2 - 3) φοιτητές απαιτούνται τουλάχιστον 36000 λέξεις περίπου 100 σελίδες. Η παραδοχή γίνεται βασιζόμενοι στο ότι 1 σελίδα είναι περίπου 350 λέξεις.

[Οι προδιαγραφές της δομής της πτυχιακής εργασίας παραθέτονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9 και ακολουθούν τις προδιαγραφές της βιβλιοθήκης του Τ.Ε.Ι. Δυτικής Ελλάδας.](#)

4.2 Η δομή της πτυχιακής εργασίας

Η δομή της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει να είναι η εξής:

1. Εξώφυλλο
2. Πρόλογος
3. Περίληψη - Λέξεις κλειδιά
4. Περιεχόμενα
5. Συμβολισμοί ή Συντομογραφίες (προαιρετικό)
6. Εισαγωγή
7. Κύριο μέρος της εργασίας – Κεφάλαια

- i. Βιβλιογραφική Επισκόπηση
  - ii. Μέθοδος και Υλικό
  - iii. Αποτελέσματα
  - iv. Συμπεράσματα – Συζήτηση
8. Βιβλιογραφία
- i. Harvard Style
  - ii. APA Style
9. Παραρτήματα

1. ΕΞΩΦΥΛΛΟ

Το εξώφυλλο της πτυχιακής εργασίας έχει ειδική μορφή. Στην αρχή αναφέρεται το όνομα του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, η σχολή και το Τμήματος όπου ολοκληρώθηκε η πτυχιακή εργασία. Στην συνέχεια ακολουθεί η δήλωση: «Πτυχιακή Εργασία», ο τίτλος της πτυχιακής, τα ονόματα του/ων φοιτητή/ών και του επιβλέποντος, τον τόπο (Πάτρα) και τη χρονολογία ([ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9](#)).

2. ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στη δεύτερη σελίδα, ακολουθεί ο πρόλογος. Ο Πρόλογος είναι η κατεξοχήν «προσωποποιημένη» ενότητα της διπλωματικής εργασίας. Εδώ, για παράδειγμα, μπορούν να αναφερθούν τα κίνητρα ή τα κριτήρια επιλογής του συγκεκριμένου θέματος προς διερεύνηση. Επιπλέον, δίνονται πολύ γενικές πληροφορίες για το αντικείμενο της μελέτης.

Στη σελίδα αυτή επίσης, ο συγγραφέας εκφράζει ευχαριστίες – εάν το επιθυμεί, σε όλους εκείνους που με κάθε τρόπο συνέβαλαν στη διεξαγωγή της πτυχιακής εργασίας. Η σειρά με την οποία αναφέρονται τα πρόσωπα, είναι η σειρά βαρύτητας της βοήθειας που προσφέρθηκε για την ολοκλήρωση της επιστημονικής μελέτης. Οι χαρακτηρισμοί των ευχαριστιών θα πρέπει να διακρίνονται για την απλότητα, σεμνότητα, ευγένεια, εγκράτεια και συντομία τους. Στο σημείο αυτό πρέπει να γίνονται και οι επισημάνσεις αν υπάρχουν.

3. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στην τρίτη σελίδα ακολουθεί η περίληψη, στην ελληνική γλώσσα και στην αγγλική γλώσσα και η οποία πρέπει, στο μικρότερο δυνατό διάστημα (περίπου 250 λέξεις), να ενημερώσει τον αναγνώστη για το θέμα της εργασίας, για το είδος του προβλήματος, το σκοπό της εργασίας, τη μέθοδο της έρευνας που ακολουθήθηκε, για τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα. Τα στοιχεία που πρέπει να διέπουν την περίληψη είναι η σαφήνεια, η συντομία και η επάρκεια.

Η περίληψη παρουσιάζει αρχικά την σημασία του θέματος γενικά (γενική περιγραφή), τον σκοπό της εργασίας που συνοδεύεται με το υλικό και τη μεθοδολογία και στην συνέχεια ακολουθεί μια συνοπτική μίξη των συγκεντρωτικών συμπερασμάτων. Τέλος γίνεται μια συνοπτική παρουσίαση των ευρημάτων – αποτελεσμάτων – συμπερασμάτων.

Στην ίδια σελίδα προτείνεται να αναγράφονται 5-7 λέξεις - κλειδιά για σκοπούς βιβλιογραφικής αποδελτίωσης. Οι λέξεις - κλειδιά αποτελούν βασικούς όρους που χαρακτηρίζουν το περιεχόμενο της εργασίας.

4. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Έπειτα, παρατίθεται ο πίνακας περιεχομένων της διατριβής. Οι αριθμοί των σελίδων που περιγράφουν κεφάλαια ή υπο-κεφάλαια της εργασίας πρέπει να δίνονται. Σε αυτήν την περίπτωση, αρκεί να παρέχεται η πρώτη σελίδα κάθε υποενότητας.

5. ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ Ή ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Παρουσιάζονται συνοπτικά όλες οι σημαντικές συντομογραφίες ή οι συμβολισμοί που έχουν χρησιμοποιηθεί στο κείμενο της πτυχιακής.

6. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εισαγωγή πρέπει να περιλαμβάνει μια γενική διατύπωση και περιγραφή του προβλήματος, το ενδιαφέρον του θέματος (σημασία - επιπτώσεις - αίτια) μια περιληπτική παρουσίαση της ανάλυσης που επιχειρείται στην συνέχεια από την παρούσα εργασία (μεθοδολογικό πλαίσιο) καθώς και στους περιορισμούς - ιδιαιτερότητες της έρευνας (πρωτοτυπία θέματος και δυσκολία εξεύρεσης πρωτογενή - δευτερογενή δεδομένα). Σκοπός της εισαγωγής είναι να βοηθήσει τον αναγνώστη να αντιληφθεί σε γενικές γραμμές το θέμα το οποίο μελετά η εργασία. Κατά συνέπεια, δε θα πρέπει να προδιαγράφει υψηλές προσδοκίες για τον αναγνώστη αλλά να είναι ρεαλιστική. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η παρουσίαση του ερευνητικού ζητήματος της διπλωματικής εργασίας να γίνει με απλό και κατανοητό τρόπο, διότι μόνο αν γίνει ξεκάθαρο ποιο ακριβώς είναι το πρόβλημα μπορεί να γίνει κατανοητή, τόσο η πραγμάτευσή του με έναν συγκεκριμένο τρόπο (μεθοδολογία), όσο και οι προσδοκώμενες λύσεις-αποτελέσματα της εργασίας. Κατά συνέπεια, η παρουσίαση του ερευνητικού ζητούμενου πρέπει να γίνει με συνοπτικό και σαφή τρόπο. Συνήθως η εισαγωγή επικαιροποιείται αφού έχει ολοκληρωθεί η συγγραφή της εργασίας.

Ο φοιτητής θα πρέπει να δίνει μια καθαρή εικόνα των στόχων και των λόγων που θεωρήθηκαν σημαντικοί για να διερευνηθεί ο συγκεκριμένος χώρος της εργασίας. Στην εισαγωγή θα πρέπει σύντομα, αλλά περιεκτικά, να αναφέρονται (με τη σειρά που ακολουθούν):

- Ο προσδιορισμός του προβλήματος της πτυχιακής εργασίας, θέτοντας το γενικό πλαίσιο (1 παράγραφος).
- Η σχετική διεθνής εμπειρία στην προσέγγιση και λύση του προβλήματος ώστε να ορίζονται οι λόγοι για τους οποίους έχει ενδιαφέρον το εν λόγω θέμα (1 παράγραφος).
- Ο σκοπός, οι στόχοι και τα αρχικά ερευνητικά ερωτήματα της πτυχιακής εργασίας (1 παράγραφος).

- Η περιγραφή της γενικής μεθοδολογίας, μεθόδου, της προσέγγισης της πτυχιακής εργασίας (δηλαδή ο συνδυασμός των «πρόβλημα – θεωρία – μέθοδος») (2 παράγραφοι).
- Η συμβολή της εργασίας σε νέα γνώση και η τεκμηρίωση της ανάγκης διεξαγωγής της εν λόγω έρευνας.
- Συνοπτική παρουσίαση των κεφαλαίων που θα ακολουθήσουν (μέγιστο, 1 παράγραφος για κάθε κεφάλαιο).

7. ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αμέσως μετά ακολουθεί το κυρίως μέρος της εργασίας το οποίο χωρίζεται στη βιβλιογραφική επισκόπηση, στη μεθοδολογία και το υλικό, στα αποτελέσματα και στα συμπεράσματα. Στο τέλος κάθε κεφαλαίου θα πρέπει να υπάρχει ένα μικρό υποκεφάλαιο λιγότερο από μια σελίδα το οποίο θα κλείνει το κεφάλαιο δίνοντας στοιχεία σχετικά με το πώς το κεφάλαιο αυτό προώθησε το θέμα μας μέχρι τώρα και τι θα ακολουθήσει στο επόμενο κεφάλαιο. Στο σύνολο της εργασίας θα πρέπει να υπάρχουν τα παρακάτω κεφάλαια/ενότητες (ενδεικτικοί είναι οι τίτλοι):

Βιβλιογραφική Επισκόπηση: Προσδιορισμός του προβλήματος και διεθνής εμπειρία

Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας, μεταβαίνοντας από τις γενικότερες έννοιες προς τις ειδικότερες, και υποδεικνύονται τα τυχόν υπάρχοντα κενά τα οποία δικαιολογούν την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας. Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τη σχετική θεωρία, τη διεθνή βιβλιογραφία, τα αποτελέσματα προηγούμενων ερευνών, συγκρίσεις, κριτικές, διαφοροποιήσεις στη μεθοδολογία που διάφοροι ερευνητές ακολούθησαν, κλπ. Κατά τη βιβλιογραφική επισκόπηση παρουσιάζονται τα κυριότερα επιστημονικά έργα (συνήθως βιβλία και άρθρα) τα οποία αναφέρονται στη πραγμάτευση του συγκεκριμένου θέματος. Με τον τρόπο αυτό προσδιορίζεται θεωρητικά ο χώρος στον οποίο εντάσσεται η συγκεκριμένη διπλωματική εργασία. Επιπλέον, καλό είναι να χρησιμοποιηθούν εργαλεία περιγραφικής στατιστικής προκειμένου να παρουσιασθεί ή να υποστηριχθεί μια θέση, να συνοψισθεί μια εξέλιξη, ένα γεγονός κλπ.

Η βιβλιογραφική ανασκόπηση αποτελεί η ίδια μια μέθοδο έρευνας. Οι φοιτητές μελετούν επισταμένα και σε βάθος όλη την διαθέσιμη βιβλιογραφία που κατά την άποψή τους διερευνά το θέμα της πτυχιακής και απαντά στα βασικά ερωτήματα της έρευνας. Με τον τρόπο αυτό τεκμηριώνει τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία την οποία αναπτύσσει στην επόμενη ενότητα «Μέθοδος και Υλικό». Επίσης είναι σημαντικό να ερευνηθούν και να μελετήσουν κάθε διαθέσιμη έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι την στιγμή της συγγραφής της πτυχιακής τους. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση χωρίζεται σε υποκεφάλαια, τα οποία πρέπει από τις γενικές έννοιες να περνούν στις εξειδικευμένες ακολουθώντας λογική αλληλουχία. Το περιεχόμενο κάθε υποκεφαλαίου έχει σκοπό να εισάγει τον αναγνώστη με ειρμό και λογική στα θέματα που διερευνά η εργασία.

Μια συνηθισμένη πρακτική για την βιβλιογραφική επισκόπηση είναι να απαντώνται τα παρακάτω ερωτήματα:

- Ποιο είναι το επιστημονικό πεδίο με το οποίο ασχολείται η εργασία;
- Ποιο είναι το θέμα της εργασίας;
- Γιατί επιλέχθηκε το συγκεκριμένο θέμα (σπουδαιότητα);
- Ποιο είναι το ενδιαφέρον του θέματος από επιστημονικής πλευράς;
- Ποιο είναι το ενδιαφέρον του θέματος από πρακτικής πλευράς (ποιους ενδιαφέρει, πρακτικές εφαρμογές ή χρήσεις);
- Πως γίνεται η αντιμετώπιση του θέματος (Μεθοδολογία);

Αν και δεν υπάρχει συγκεκριμένο πλάνο αναφοράς στη βιβλιογραφία οι παρακάτω συμβουλές είναι χρήσιμες:

1. Ξεκίνησε με γενικές αναφορές για τον διερευνώμενο χώρο, πριν συγκεντρωθείς σε συγκεκριμένους τομείς, ερωτήσεις ή στόχους.
2. Δώσε μια περίληψη για τις αναφορές του διερευνώμενου χώρου.
3. Αντιπαραβάλλε τις τοποθετήσεις-αναφορές των σημαντικότερων συγγραφέων.
4. Μην ξεφύγεις από το διερευνώμενο χώρο, περιορίσου στις πολύ σχετικές με το θέμα σου αναφορές.
5. Χώρισε τις αναφορές που συγκέντρωσες σε ομοειδείς ενότητες.

Κατά τη συγγραφή θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα παρακάτω:

- Να προσδιορίζεται η ουσία του προβλήματος της διπλωματικής εργασίας.
- Να χρησιμοποιείται μόνο η σχετική βιβλιογραφία, θεωρία, πηγές, μέθοδοι και μεθοδολογία.
- Να αποφεύγεται η γενικόλογη πληροφορία, η οποία μπορεί να βρεθεί εύκολα ή είναι ευκόλως εννοούμενη ή είναι πολύ γνωστή (internet). Κατάλληλες πηγές δε μπορούν να θεωρηθούν εφημερίδες και περιοδικά ευρείας κυκλοφορίας.
- Μπορούν να χρησιμοποιούνται θεωρητικά και πρακτικά παραδείγματα για την ισχυροποίηση των απόψεων. Τα εκάστοτε χρησιμοποιούμενα παραδείγματα θα πρέπει να επιβεβαιώνουν τις διατυπωμένες απόψεις.
- Να αποφεύγονται οι επαναλήψεις.
- Να χρησιμοποιούνται θεωρίες, πρακτικές, υποδείγματα κλπ.
- Να παρουσιάζονται αυτά που χρειάζονται με συγκριτική και κριτική σκέψη.
- Να υπάρχουν σύνδεσμοι μεταξύ των κεφαλαίων, ενοτήτων και υποενοτήτων.

Μέθοδος και Υλικό

Η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τη μέθοδο, τα υποδείγματα και τη μεθοδολογία στα οποία στηρίζεται η εμπειρική διερεύνηση της εργασίας καθώς και η ανάλυση των δεδομένων της εμπειρικής εφαρμογής.

Αρχικά θα πρέπει να ορισθούν σαφώς τα ερευνητικά ερωτήματα/υποθέσεις έρευνας (εφόσον υπάρχουν) που διατυπώνονται ύστερα από την επισκόπηση της βιβλιογραφίας στο συγκεκριμένο χώρο τον οποίο έχει επιλέξει για να ερευνήσει ο φοιτητής και που διέπουν την ερευνητική δραστηριότητα. Σε αυτό το τμήμα,

διατυπώνονται κάποιες ερωτήσεις, κάποιιοι προβληματισμοί, κάποιες προτάσεις, παραδοχές, απόψεις, γνώμες ή θέσεις για το συγκεκριμένο ερευνητικό ζήτημα. Οι υποθέσεις εργασίας αποτελούν θεωρητικές υποθέσεις οι οποίες στηρίζονται στη βιβλιογραφία και στη θεωρητική διαχείριση του συγκεκριμένου αντικειμένου. Οι θεωρητικές υποθέσεις προκύπτουν από την καταγραφή και συζήτηση των κυριότερων θεωριών που ασχολούνται με το συγκεκριμένο θέμα. Από την ανασκόπηση αυτών των θεωριών διατυπώνονται προτάσεις με τη μορφή των θεωρητικών υποθέσεων προς εξέταση. Οι θεωρητικές υποθέσεις μπορούν είτε να διαψευστούν είτε να επιβεβαιωθούν.

Στην συνέχεια θα πρέπει να γραφτούν αναλυτικά όλα τα βήματα της μεθόδου που ακολουθήθηκαν όπως ενδεικτικά: ο τρόπος με τον οποίο έγινε η επιλογή του ερευνητικού πληθυσμού, η αντιπροσωπευτικότητα του δείγματος, το είδος της έρευνας (π.χ. ποσοτική/ποιοτική) και ο τρόπος με τον οποίο διεξήχθη (τρόπος συλλογής πρωτογενών/δευτερογενών στοιχείων). Επίσης, θα πρέπει να εξηγείται ο λόγος για τον οποίο επιλέχθηκε η συγκεκριμένη μεθοδολογία, δηλαδή οι λόγοι για τους οποίους επιλέχθηκε η μελέτη του φαινομένου, από τη συγκεκριμένη θεωρητική οπτική (π.χ. από κοινωνιολογική, ιστορική, νομική πλευρά έναντι των άλλων). Επίσης, γίνεται αναφορά στην ιδιαίτερη σύνθεση, αν υπάρχει, η οποία προτείνεται για τη διαχείριση του θέματος, όπως και στη δικαιολόγηση των τεχνικών και των μεθόδων οι οποίες επιλέχθηκαν έναντι κάποιων άλλων. Η ενότητα αυτή χρησιμεύει ως οδηγός για οποιονδήποτε επιχειρήσει να μελετήσει στο μέλλον το συγκεκριμένο αντικείμενο. Τέλος, παρουσιάζονται και αποφάσεις που ελήφθησαν, αν έγινε αποκλεισμός ή ενσωμάτωση μεθοδολογικών προσεγγίσεων, χρονικά πλαίσια στα οποία υλοποιήθηκε το εμπειρικό κομμάτι, ποσοτικοί δείκτες που δημιουργήθηκαν για μετρήσεις, κτλ.

Στη μεθοδολογία πρέπει να παρουσιάζονται επίσης μια σειρά από θέματα όπως:

- Το σύνολο των δεδομένων (πού βρέθηκαν, πώς βρέθηκαν, εξαντλητικά κάθε πηγή απόκτησης δεδομένων, είδος δεδομένων, χρονικό διάστημα που καλύπτουν, τις αδυναμίες των δεδομένων, καθώς και εάν αποτελούν δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν σε προγενέστερες έρευνες, πιθανά για άλλες χώρες, περιπτώσεις και χρονικές περιόδους.
- Παρουσίαση των μεθόδων και των τεχνικών, οι οποίες επιλέχθηκαν για τη διαπραγμάτευση του συγκεκριμένου ερευνητικού αντικειμένου. Λογισμικά που χρησιμοποιήθηκαν, π.χ. Statistical Package for Social Sciences – SPSS.
- Στατιστική (περιγραφική) ανάλυση αυτών των δεδομένων, η οποία θα σχολιάζεται σε σχέση με το πρόβλημα που αναλύεται.

Στόχος στην αναλυτική περιγραφή της μεθοδολογίας είναι να αποσαφηνιστούν πλήρως οι μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν, να δοθεί η δυνατότητα επαλήθευσης των αποτελεσμάτων που θα ακολουθήσουν και να δοθεί η δυνατότητα επανάληψη της μεθόδου από άλλους ερευνητές. Ο φοιτητής πρέπει να στοχεύσει, όταν υλοποιεί τη μεθοδολογία του, στο να μην αφήνει περιθώριο για ερωτήσει αποσαφήνισης πάνω στις μεθοδολογικές προσεγγίσεις.

Αποτελέσματα

Ακολουθεί η ενότητα της ανάλυσης των αποτελεσμάτων της εμπειρικής εφαρμογής. Γίνεται παρουσίαση των ευρημάτων, τα οποία προέκυψαν για το συγκεκριμένο πρόβλημα με τη συγκεκριμένη διαχείριση του υλικού, όπως χρησιμοποιήθηκε. Τα παραπάνω παρουσιάζονται σε σχέση με τις υποθέσεις έρευνας, οι οποίες είχαν διατυπωθεί και τα αποτελέσματα απαντούν στα ερωτήματα και τις υποθέσεις. Τα αποτελέσματα αυτά είναι το ίδιο σημαντικά, είτε στηρίζουν, είτε διαψεύδουν την υπόθεση έρευνας.

Η ανάλυση των αποτελεσμάτων μπορεί να περιλαμβάνει:

- Πολύ σύντομη αναφορά στη μέθοδο, υπόδειγμα από την προηγούμενη ενότητα (μεθοδολογία), καθώς και τη διαχείριση του υλικού - δεδομένων
- Τα αποτελέσματα της εφαρμογής (πίνακες - διαγράμματα ή όποια άλλη μορφή παρουσίασης κρίνεται απαραίτητη). Τα αποτελέσματα πρέπει να σχολιαστούν σε διαφορετικά επίπεδα, ταυτόχρονα:
  - (i) Από στατιστικής πλευράς
  - (ii) Συγκριτικά με τα αποτελέσματα άλλων ερευνών.
- Έλεγχος αρχικών υποθέσεων και συζήτηση σχετικά με αποτελέσματα και αποκλίνοσες συμπεριφορές. Η παρουσίαση και ο σχολιασμός πρέπει να είναι άρρηκτα συνδεδεμένα με το υπό διαχείριση πρόβλημα αλλά και τη σχετική συζήτηση και σύγκριση με άλλες μελέτες. Επίσης, η όλη εμπειρική ανάλυση, παρουσίαση, συζήτηση αποτελεσμάτων, κλπ. πρέπει να αντιστοιχούν στα Συμπεράσματα. Κατά την συγγραφή θα πρέπει να αποφεύγονται αναφορές σε υποδείγματα και μεθόδους που δεν είναι χρήσιμα στην εκάστοτε πτυχιακή εργασία.

Στα αποτελέσματα αναφέρονται ή περιγράφονται αποκλειστικά και μόνο τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την έρευνα της εν λόγω πτυχιακής εργασίας χωρίς να γίνεται απολύτως κανένα σχόλιο ή σύγκριση με αποτελέσματα άλλων ερευνητών ή τυχόν σκέψεις και συμπεράσματα. Αναφερόμαστε σε αποτελέσματα σχετικά με τη μέθοδο ή τις μεθόδους που ακολουθήσαμε. Δεν θα πρέπει όμως να διατυπώνονται προσωπικές κρίσεις και εκτιμήσεις. Είναι σημαντικό να τονιστεί, ότι σε αυτό το τμήμα δεν θα πρέπει να σχολιάζονται τα αποτελέσματα που έχουν βρεθεί. Αυτή είναι μια διαδικασία που πραγματοποιείται στο επόμενο τμήμα (Συμπεράσματα). Θα πρέπει να αναφερθούν όλα τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων, ακόμη και αυτά που έρχονται σε αντίθεση με την ή τις υποθέσεις που έχουν διατυπωθεί.

Εάν το αντικείμενο που διαπραγματεύεται η διπλωματική εργασία αναφέρεται σε νομικά θέματα πρέπει να υπάρχει η απαραίτητη τεκμηρίωση, αντίστοιχη αυτών των σχετικών ακαδημαϊκών νομικών κειμένων (συγγραμμάτων, άρθρων κλπ.).

Συμπεράσματα - Συζήτηση

Το τελευταίο κεφάλαιο περιλαμβάνει τα συμπεράσματα-προτάσεις όπου συνοψίζεται ολόκληρη η εργασία με έμφαση στα αποτελέσματα που κατέληξε ο φοιτητής και σύγκρισή τους με ότι είναι γνωστό από τη βιβλιογραφία και γίνονται προτάσεις για

περαιτέρω έρευνα. Τα συμπεράσματα πρέπει να είναι σχετικά σύντομα. Γίνεται προσπάθεια να βγουν συμπεράσματα για όλα τα αποτελέσματα και τις τεχνικές της πτυχιακής σε σύγκριση με τις ήδη δημοσιευμένες εργασίες.

Συνοπτικά η συζήτηση των αποτελεσμάτων της έρευνας θα πρέπει να απαντά στα πιο κάτω σημεία:

- Ποιά είναι τα κύρια σημεία που αναδεικνύονται από τα αποτελέσματα;
- Τι συσχετίσεις, τάσεις και γενικεύσεις απορρέουν από τα αποτελέσματα;
- Υπάρχουν εξαιρέσεις στους κανόνες;
- Ποια είναι τα πιο πιθανά αίτια στις παρατηρήσεις/αποτελέσματα;
- Τα αποτελέσματα διαψεύδουν ή επαληθεύουν τις προηγούμενες έρευνες που έχουν ασχοληθεί με το συγκεκριμένο θέμα;
- Τι σχέση έχουν τα αποτελέσματα με τα ερευνητικά ερωτήματα που είχαμε θέσει;
- Τι το καινούργιο προσφέρει η έρευνα, μπορούμε να κατανοήσουμε κάτι καλύτερο τώρα από ότι παλαιότερα;

Όταν ερμηνεύουμε τα αποτελέσματα θα πρέπει να παρουσιαστούν όλες οι πιθανές ερμηνείες ώστε να δοθεί έδαφος για μελλοντική έρευνα. Για κάθε ερμηνεία που δίνουμε πρέπει να παρουσιάζεται και το αντίστοιχο υποστηρικτικό υλικό.

Στην τελευταία παράγραφο ενδείκνυται να γίνεται αναφορά σε πιθανή συνέχεια της εργασίας («μελλοντική έρευνα, μελλοντικές τάσεις και προτάσεις»): τι θα μπορούσε να γίνει στη συνέχεια από πλευράς μεθοδολογικής και θεωρητικής, διεύρυνσης της θέσης του συγγραφέα που εμφανίζεται στην διπλωματική εργασία, συλλογής και επεξεργασίας βάσεων δεδομένων, πρακτικής, κλπ.

Αυτή η τελευταία ενότητα μπορεί να αναφέρεται σε σημεία που δεν καλύπτει η εργασία, τους περιορισμούς της εργασίας. Η έρευνα που υλοποιείται στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας είναι αντικειμενικά προσδιορισμένη από κάποιες συνθήκες υπό τις οποίες συμβαίνουν αυτά τα οποία αναφέρονται και ισχύουν τα αποτελέσματα που βρέθηκαν. Προσδιορίζεται με άλλα λόγια η περίπτωση της έρευνας, δίνοντας το πλαίσιο στο οποίο αυτή εξετάστηκε και εξασφαλίζοντας ότι τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα είναι έγκυρα μόνο υπό αυτές τις συγκεκριμένες συνθήκες.

Συμπερασματικά, στα συμπεράσματα της έρευνας θα πρέπει:

- Να περιγράφεται σύντομα το θέμα το οποίο αναπτύχθηκε
- Να παρουσιάζεται συνοπτικά ο συσχετισμός της βιβλιογραφικής μελέτης με το μεθοδολογικό πλαίσιο το οποίο χρησιμοποιήθηκε και με τα ερευνητικά ερωτήματα.
- Να στοιχειοθετούνται τα κυριότερα ευρήματα της έρευνας
- Να αναφέρεται η πρωτοτυπία της εργασίας εάν υπάρχει
- Να αναφέρονται πιθανές μελλοντικές προεκτάσεις και βελτιώσεις
- Να παρατίθενται πιθανές προτάσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου/προβλήματος.

8. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Στη συνέχεια παρατίθεται η βιβλιογραφία κατά αλφαβητική σειρά, η οποία καλύπτει πλήρως τις αναφορές που περιέχονται στο κείμενο της εργασίας σε κάθε συγγραφέα, ερευνητικό οργανισμό και στατιστική πηγή και ακολουθεί το γλωσσάριο (όπου απαιτείται). Για την βιβλιογραφία δύναται χρήση του συστήματος Harvard είτε του συστήματος APA. Παρουσίαση και των δύο συστημάτων γίνεται στο [παράρτημα 11 \(ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ\)](#)

9. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Στο παράρτημα (-τα) τοποθετούμε το υλικό της έρευνας που είτε είναι εκτενές είτε δευτερεύουσας σημασίας, και που δεν χρειάζεται να τοποθετηθεί μέσα στο κυρίως κείμενό της. Περιλαμβάνουν υλικό που μπορεί να δει ο αναγνώστης αργότερα και δεν αλλοιώνει ή διαταράσσει τη ροή της εργασίας το γεγονός ότι δεν περιέχεται στο κυρίως κείμενο, αλλά σε ξεχωριστή θέση. Στα παραρτήματα τοποθετούμε συνήθως εκτενείς και πολλούς σε αριθμό πίνακες, γραφικά, καταλόγους, χάρτες, ερωτηματολόγια, ισολογισμούς, κ.ά. (Ζαφειρόπουλος, 2005)

4.3 Η πτυχιακή εργασία σε ενδεικτικό μέγεθος

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

- 1 σελίδα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- 1 σελίδα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ - ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

- 1 σελίδα (μέχρι 250 λέξεις) - ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ
- Μέχρι 7 λέξεις κλειδιά

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1 σελίδα

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ - ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

- εφόσον υπάρχουν (1 - 2 σελίδες)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- έως 2 - 2,5 σελίδες

ΚΥΡΙΩΣ ΜΕΡΟΣ

- Βιβλιογραφική Επισκόπηση (εως 40% κυρίως μέρους)
- Μέθοδος και Υλικό (20% κυρίως μέρους)
- Αποτελέσματα (εως 30% κυρίως μέρους)
- Συμπεράσματα - Συζήτηση (10 % κυρίως μέρους)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

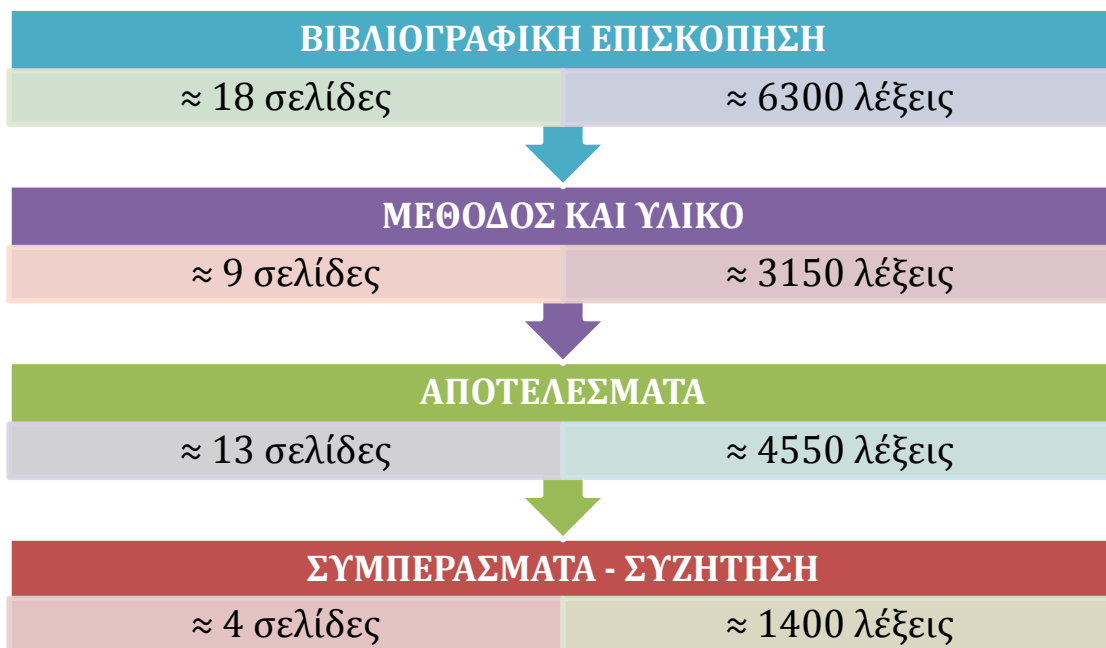
- Χωρίς περιορισμό

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

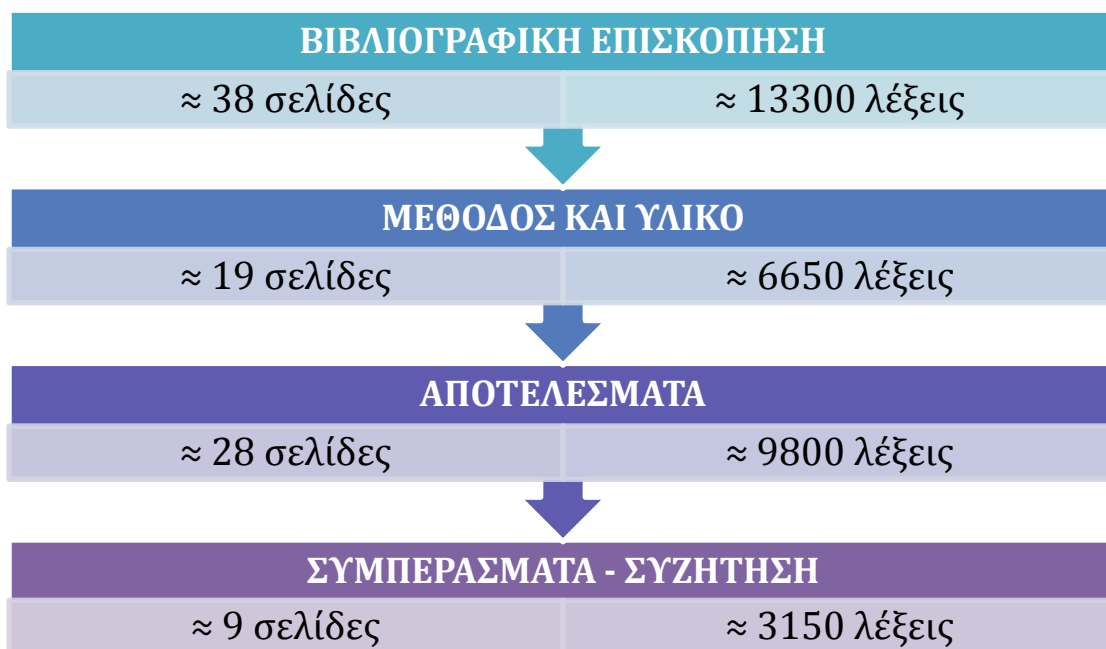
- Χωρίς περιορισμό

4.4 Ενδεικτικός αριθμός σελίδων και λέξεων (Κύριο Μέρος Πτυχιακής Εργασίας)

➤ *Πτυχιακή Εργασία ενός ατόμου*

➤ *Πτυχιακή Εργασία για 2-3 άτομα*

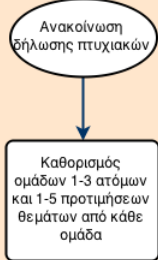
5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΤΥΠΙΚΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Για την ανάθεση των θεμάτων των Πτυχιακών Εργασιών, οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να καλύπτουν τις παρακάτω προϋποθέσεις που τους δίνουν το δικαίωμα λήψης θέματος Πτυχιακής Εργασίας:

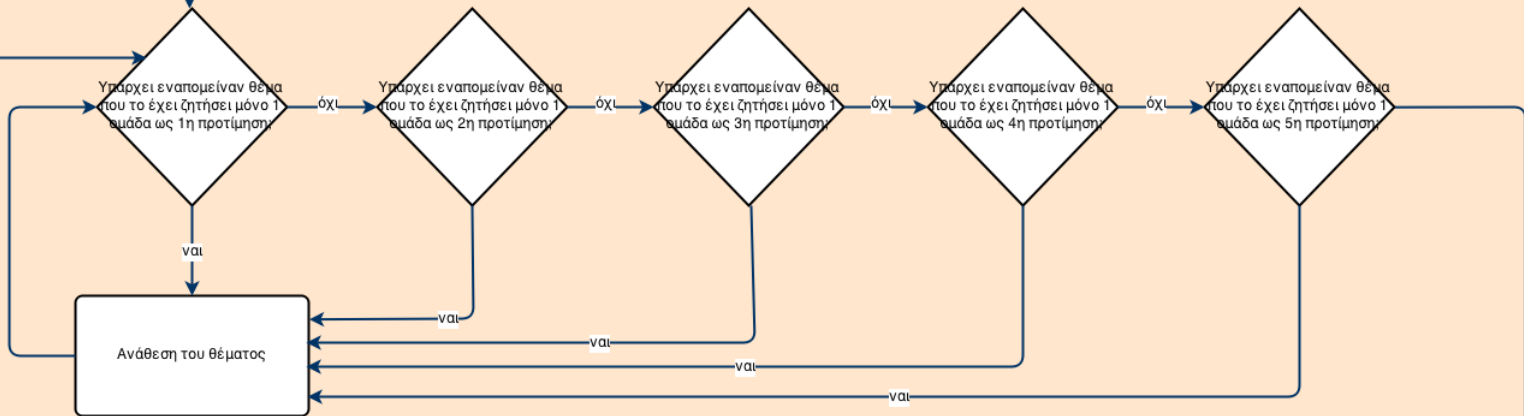
1. Πτυχιακές μπορούν να αναλάβουν οι φοιτητές/τριες που βρίσκονται τυπικά στο Ζ' εξάμηνο.
2. Προϋπόθεση αποτελεί επίσης να έχουν εξεταστεί επιτυχώς στα 2/3 των μαθημάτων του προγράμματος τους

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ (ΑΛΓΟΡΙΘΜΟΣ)

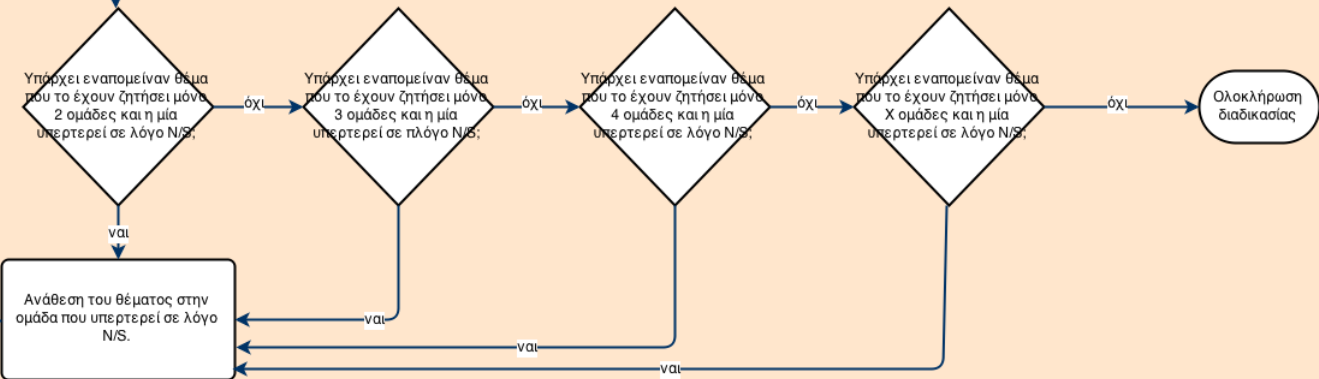
Μετά από ανάθεση το θέμα και η ομάδα στην οποία γίνεται ανάθεση αφαιρούνται από το σύνολο θεμάτων και ομάδων που εξετάζεται παρακάτω.

Επομένως ο αλγόριθμος μετά από κάθε ανάθεση πρέπει να επανέρχεται στο αρχικό βήμα καθώς με την αφαίρεση κάθε ομάδας έχουμε και αφαίρεση των προτιμήσεών της, και άρα θέματα που πριν τα ήθελαν περισσότερες ομάδες τώρα πιθανόν τα θέλουν λιγότερες.

- Ο λόγος N/S παράγει για N έως 3 και S έως 5 την εξής σειρά προτεραιότητας:
- 3 άτομα, 1η προτίμηση (N/S=3)
  - 2 άτομα, 1η προτίμηση (N/S=2)
  - 3 άτομα, 2η προτίμηση (N/S=1,5)
  - 3 άτομα, 3η προτίμηση (N/S=1)
  - 2 άτομα, 2η προτίμηση (N/S=1)
  - 1 άτομα, 1η προτίμηση (N/S=1)
  - 3 άτομα, 4η προτίμηση (N/S=0,75)
  - 2 άτομα, 3η προτίμηση (N/S=0,66)
  - 3 άτομα, 5η προτίμηση (N/S=0,6)
  - 2 άτομα, 4η προτίμηση (N/S=0,5)
  - 1 άτομα, 2η προτίμηση (N/S=0,5)
  - 2 άτομα, 5η προτίμηση (N/S=0,4)
  - 1 άτομα, 3η προτίμηση (N/S=0,3)
  - 1 άτομα, 4η προτίμηση (N/S=0,25)
  - 1 άτομα, 5η προτίμηση (N/S=0,2)

Κατάταξη των ομάδων που έχουν
ζητήσει την ίδια πτυχιακή βάση του
λόγου N/S όπου
N: αριθμός ατόμων ομάδας
S: σειρά προτίμησης πτυχιακής (όπως
δηλώθηκε αρχικά από την ομάδα)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3: ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΑΝΑΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μία ενδεικτική εικόνα από την φόρμα δήλωσης ομάδας και θεμάτων για την διαδικασία ανάληψης πτυχιακής εργασίας

Δήλωση Ομάδας για ανάληψη Πτυχιακής Εργασίας

Δηλώστε τα πλήρη στοιχεία των φοιτητών που θέλουν να αναλάβουν μαζί Πτυχιακή Εργασία.

ΜΕΤΑ θα πρέπει να δηλώστε τον ΑΡΙΘΜΟ του θέματος πτυχιακής που σας ενδιαφέρει ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ και μέχρι πέντε (5) θέματα. Το αριθμό της πτυχιακής θα τον βρείτε στην λίστα με τα θέματα και στην Στήλη "ΑΑ-ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ".

Αν θέλετε να αναλάβετε μόνοι σας θέμα πτυχιακής εργασίας τότε θα πρέπει να δηλώσετε μία ομάδα με μόνο τα στοιχεία του 1ου Φοιτητή..

Συμπληρώστε τα Στοιχεία σας με ελληνικά κεφαλαία γράμματα.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ: Θα πρέπει να είστε τουλάχιστον 7ο Εξάμηνο και να έχετε περάσει τα 2/3 των μαθημάτων (πλήρη μαθήματα) του προγράμματος σπουδών σας..

Στην διαδικασία της ανάθεσης θα προηγηθούν οι ομάδες με 3 άτομα και στην συνέχεια οι ομάδες με 2 άτομα.

ΠΡΟΣΟΧΗ:

- Μπορείτε να κάνετε υποβολή μίας ομάδας ΜΟΝΟ μία φορά.
- Αν κάνετε δύο φορές δήλωση της Ομάδας σας τότε θα ΔΙΑΓΡΑΦΕΙΤΕ αυτομάτως και από τις δύο ομάδες.
- Αν έχετε πάρει ήδη θέμα στο παρελθόν τότε δεν δικαιούστε να πάρετε νέο θέμα πτυχιακής εργασίας
- Έχετε το δικαίωμα να αλλάξετε την επιλογή σας, όσες φορές θέλετε, μέχρι την Κυριακή 30-11-2014 χρησιμοποιώντας τον σύνδεσμο που εμφανίζεται μετά την υποβολή της φόρμας, (αντιγράψτε την διεύθυνση που έχει ο σύνδεσμος " ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΑΣ" για να την χρησιμοποιήσετε αργότερα)

Για απορίες στείλτε email στο demiris@teipat.gr με θέμα ΠΤΥΧΙΑΚΕΣ

* Required

Στοιχεία 1ου ΦΟΙΤΗΤΗ

Επώνυμο 1ου Φοιτητή *

Όνομα 1ου Φοιτητή *

Μητρώο 1ου Φοιτητή *

Email 1ου Φοιτητή *

Κινητό Τηλέφωνο 1ου Φοιτητή *

Τυπικό Εξάμηνο 1ου Φοιτητή *

Επιλέξτε εξάμηνο

Τμήμα Προέλευσης 1ου Φοιτητή *

Στοιχεία 2ου ΦΟΙΤΗΤΗ

Επώνυμο 2ου Φοιτητή

Όνομα 2ου Φοιτητή

Μητρώο 2ου Φοιτητή

Τυπικό Εξάμηνο 2ου Φοιτητή

Επιλέξτε εξάμηνο

Email 2ου Φοιτητή

Κινητό Τηλέφωνο 2ου Φοιτητή

Τμήμα Προέλευσης 2ου Φοιτητή

Στοιχεία 3ου ΦΟΙΤΗΤΗ

Επώνυμο 3ου Φοιτητή

Όνομα 3ου Φοιτητή

Μητρώο 3ου Φοιτητή

Τυπικό Εξάμηνο 3ου Φοιτητή

Επιλέξτε εξάμηνο

Email 3ου Φοιτητή

Κινητό Τηλέφωνο 3ου Φοιτητή

Τμήμα Προέλευσης 3ου Φοιτητή

Δηλώστε τις Πτυχιακές που σας ενδιαφέρουν

1η Προτίμηση *

Δηλώστε το Αύξοντα Αριθμό της Πτυχιακής που σας ενδιαφέρει

2η Προτίμηση

Δηλώστε το Αύξοντα Αριθμό της Πτυχιακής που σας ενδιαφέρει

3η Προτίμηση

Δηλώστε το Αύξοντα Αριθμό της Πτυχιακής που σας ενδιαφέρει

4η Προτίμηση

Δηλώστε το Αύξοντα Αριθμό της Πτυχιακής που σας ενδιαφέρει

5η Προτίμηση

Δηλώστε το Αύξοντα Αριθμό της Πτυχιακής που σας ενδιαφέρει

Submit

Never submit passwords through Google Forms.

100%: You made it.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5: ΕΝΤΥΠΟ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΗ Ή/ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΠΑΤΡΑ)

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΘΕΜΑ: «Αλλαγή Επιβλέποντα ή/και θέματος για την πτυχιακή εργασία»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ (του/της /των σπουδ.....)

Σύμφωνα με τα παρακάτω:

1.

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

.....

A.M:.....

Εξάμηνο:.....

Τηλ. Επικ:.....

Email:.....

2.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ (Επιβλέπων Εκπαιδευτικός):

.....

A.M:.....

Εξάμηνο:.....

Τηλ. Επικ:.....

Email:.....

ΣΤΑΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Περιγραφή του σταδίου που βρίσκεται η ΠτΕ (π.χ. έχει ολοκληρωθεί, εκκρεμεί η μεθοδολογία, κ.λ.π.)

3.

.....

A.M:.....

Εξάμηνο:.....

Τηλ. Επικ:.....

Email:.....

ΝΕΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Τμήμα προέλευσης: .....

(Δ.Ε., Ε.Σ.Π.Σ., Ε.Π.Δ.Ο., Ε.Δ)

ΑΙΤΙΑ ΑΛΛΑΓΗΣ ΕΙΣΗΓΗΤΗ:

ΑΠΟΧΩΡΗΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΑΠΟ ΤΜΗΜΑ

ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΛΛΟΙ ΛΟΓΟΙ:

.....

.....

αιτούμαι/μαστε τον ορισμό νέου εισηγητή.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:.....,.....

Ο/Η/ΟΙ ΦΟΙΤΗΤ.....

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7: ΑΙΤΗΣΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΠΑΤΡΑ)

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Τ.Ε.Ι. ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΘΕΜΑ: «Αίτηση Παρουσίασης Πτυχιακής Εργασίας»

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ (του/της /των σπουδ.....)

Σύμφωνα με τα παρακάτω:

1.

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

.....

A.M:.....

Εξάμηνο:.....

Τηλ. Επικ:.....

Email:.....

2.

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ (Επιβλέπων Εκπαιδευτικός):

.....

A.M:.....

Εξάμηνο:.....

Τηλ. Επικ:.....

Email:.....

3.

Σας υποβάλλω/λλουμε συνημμένα τα απαιτούμενα 3 (τρία) αντίγραφα της Πτυχιακής μου/μας Εργασίας και παρακαλώ να ορίσετε Επιτροπή Βαθμολόγησης και ημερομηνία παρουσίασης για την Πτυχιακή Εργασία.

.....

A.M:.....

Εξάμηνο:.....

Τηλ. Επικ:.....

Email:.....

Τμήμα προέλευσης: .....
(Δ.Ε., Ε.Σ.Π.Σ., Ε.Π.Δ.Ο., Ε.Δ)

Δήλωση

Δηλώνω/νουμε ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 1599/1988 και τα άρθρα 2,4,6 παρ. 3 του Ν. 1256/1982, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας και δεν προσβάλλει κάθε μορφής πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον.

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:.....,.....

Ο/Η/ΟΙ ΦΟΙΤΗΤ .....

(Υπογραφή)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9: ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΔΟΜΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΔΟΜΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΕΞΩΦΥΛΛΟ

- ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (10στιγμέςBOLD)
  - ΣΧΟΛΗ (10 στιγμές BOLD)
  - ΤΜΗΜΑ (10 στιγμές BOLD)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ (14 στιγμές BOLD)

- **ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
(20 στιγμές BOLD)**

- ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΣΠΟΥΔΑΣΤΗ/ΤΩΝ (12 στιγμές BOLD)
- ΕΠΟΠΤΕΥΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ (10στιγμές BOLD)

- ΤΟΠΟΣ – ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ (12 στιγμές BOLD)

Κάθε Πτυχιακή Εργασία περιλαμβάνει τα εξής μέρη με την παρακάτω σειρά:

- ΕΞΩΦΥΛΛΟ, (υποχρεωτικό)
  - ΠΡΟΛΟΓΟΣ, (υποχρεωτικό)
  - ΠΕΡΙΛΗΨΗ, (υποχρεωτικό)
  - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ, (υποχρεωτικό)
  - ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΙ ή ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ, (προαιρετικά)
  - ΕΙΣΑΓΩΓΗ, (υποχρεωτικό)
  - ΚΥΡΙΩΣ ΚΕΙΜΕΝΟ, (υποχρεωτικό)
  - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ, (υποχρεωτικό)
  - ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ, (εφόσον υπάρχουν)
- Οι απλοί τίτλοι : ΠΡΟΛΟΓΟΣ, ΠΕΡΙΛΗΨΗ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ κ.λ.π., να αναγράφονται με κεφαλαία γράμματα μεγέθους 16 στιγμές και BOLD.*

- ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΕΙΡΑ: Times New Roman 12 στιγμές ή Arial 11 στιγμές
- ΜΟΡΦΗ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ: Διάστιχο ένα διάστημα (1)
- ΜΟΡΦΗ ΣΕΛΙΔΑΣ: A4
- ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ: 2,5 εκ. (πάνω, κάτω, αριστερά, δεξιά)
- ΑΡΙΘΜΗΣΗ: Περιεχόμενα: Λατινική (i, ii, iii..) Κεφάλαια: Αραβική (1, 2, 3..) στη μέση του υποσέλιδου. **Το εξώφυλλο χωρίς αρίθμηση.**
- *Το ηλεκτρονικό κείμενο που θα παραδοθεί στη βιβλιοθήκη θα πρέπει να είναι σε ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΑΡΧΕΙΟ τύπου MS Word (doc) χωρίς περιορισμούς ή σε ΕΝΑ ΕΝΙΑΙΟ ΑΡΧΕΙΟ τύπου ACROBAT (pdf) με δυνατότητα μόνο ανάγνωσης και εκτύπωσης.*

ΠΡΟΣΟΧΗ: Κατάθεση Πτυχιακών Εργασιών στην Βιβλιοθήκη του Τ.Ε.Ι., γίνεται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

Για οποιοδήποτε άλλη πληροφορία απευθυνθείτε στα τηλέφωνα της Βιβλιοθήκης: 2610369.055, 056, 057, 058

Η Πτυχιακή Εργασία συνολικά κρίθηκε (σημειώνεται ο αντίστοιχος χαρακτηρισμός) ως:

ΕΠΑΡΚΗΣ

ΑΝΕΠΑΡΚΗΣ (ΧΡΗΖΕΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ & ΕΠΑΝΥΠΟΒΟΛΗ)

Η συμμετοχή κάθε φοιτητή **στα κριτήρια 1 - 2 - 3 του συνόλου της Πτυχιακής Εργασίας αλλά και στην παρουσίαση**, βαθμολογείται συνολικά (από 1 έως 10) ως εξής:

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΦΟΙΤΗΤΗ	A.M.	ΒΑΘΜΟΣ (Αριθμητικά)	ΒΑΘΜΟΣ (Ολογράφως)
1				
2				
3				

Η τριμελής επιτροπή εξέτασης της πτυχιακής:

A/A	Όνοματεπώνυμο Αξιολογητή	Ιδιότητα	Υπογραφή
1		Εισηγητής	
2		Μέλος	
3		Μέλος	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11: ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

i. HARVARD STYLE

Για τον κατάλογο με τη βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε προκειμένου να εκπονηθεί η πτυχιακή εργασία δύναται η χρήση του Harvard style (Ακολουθούν παραδείγματα). Το στιλ αυτό είναι πολύ συνηθισμένο και καλό θα ήταν να ακολουθείται, χωρίς να αποκλείεται και η χρήση κάποιου άλλου στιλ που συνηθίζεται στον επιστημονικό γραπτό λόγο. Είναι λάθος να αναφέρονται δεκάδες ονόματα συγγραφέων-αρθρογράφων. Ο φοιτητής/τρια πρέπει να περιοριστεί μόνο στα ονόματα των συγγραφέων-αρθρογράφων των οποίων τη γνώμη-άποψη χρησιμοποίησε.

Στο σύστημα Harvard, που ορισμένοι καλούν και σύστημα «συγγραφέας-χρονολογία»:

- Οι βιβλιογραφικές παραπομπές μέσα στο κείμενο της εργασίας γίνονται συνήθως σε παρένθεση και περιλαμβάνουν το επώνυμο του συγγραφέα και το έτος δημοσίευσης της εργασίας, π.χ. (Υφαντόπουλος, 2002 ή Sheldon, 2005).
- Εφόσον υπάρχουν περισσότερες της μίας αναφορές, οι οποίες αφορούν στον ίδιο συγγραφέα, προηγείται η πιο σύγχρονη, π.χ. (Ware, 1999; Ware, 1996).
- Εάν ένας συγγραφέας έχει δημοσιεύσει δύο ή περισσότερα κείμενα την ίδια χρονιά μετά την ημερομηνία βάζουμε α, β, γ ή a, b, c,..., π.χ. (McCann, 2003a; McCann, 2003b).
- Εάν οι συγγραφείς είναι δύο, τότε αναφέρονται τα επώνυμα και των δύο με το σύμβολο «&» ανάμεσά τους, π.χ. (Κοντοδημόπουλος & Νιάκας, 2006 ή Dent & Dooling, 2004).
- Όταν οι συγγραφείς είναι περισσότεροι από δύο, αναφέρεται το επώνυμο του πρώτου συγγραφέα και ακολουθούν οι λέξεις «και συν.» (για δημοσιεύσεις στην Ελληνική) ή «et al.» (για δημοσιεύσεις στην Αγγλική), π.χ. (Αλεξιάς και συν., 2004 ή Stade et al, 2006).
- Ο δε διαχωρισμός διαφορετικών αναφορών γίνεται αλφαβητικά με κόμμα, π.χ. (Ματσαγγάνης, 2005, Νιάκας, 2004).
- Αν αναφέρεται μια εργασία εκτός παρενθέσεως, τότε μόνο το έτος μπαίνει σε παρένθεση, π.χ. Η εμπειρική μελέτη του Κωσταγιόλα (2005) δείχνει ότι...
- Τέλος, να τονιστεί ότι όταν δεν πρόκειται περί περιοδικού, αλλά περί βιβλίου, διδακτορικής διατριβής κλπ., τότε αναγράφεται πάντοτε και η συγκεκριμένη σελίδα ή σελίδες που χρησιμοποιήθηκαν από το φοιτητή, π.χ. οι Drummond et al (2002, p. 42) αναφέρουν ότι... Αυτό συμβαίνει, διότι οι παραπομπές βοηθούν στην αποτροπή της λογοκλοπής, στην επαλήθευση των γραφομένων και την ανάκτηση περισσότερων λεπτομερειών για ένα συγκεκριμένο ερευνητικό έργο. Θα ήταν λοιπόν αδύνατο σε κάποιον να διαβάσει πολυσέλιδους τόμους για να εντοπίσει το σημείο ενδιαφέροντος.

Οι βιβλιογραφικές παραπομπές στο τέλος του κειμένου κάθε εργασίας αποτελούν δείκτη τόσο της αξιοπιστίας της εργασίας, όσο και του κύρους του συγγραφέα της. Στη λίστα της βιβλιογραφίας, οι παραπομπές οργανώνονται με αλφαβητική σειρά κατά συγγραφέα. Για κάθε συγγραφέα, κατ' αρχήν αναφέρονται οι μονογραφίες, μετά η από κοινού συγγραφή και τελευταία τα συλλογικά έργα. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι

αναφορές υιοθετούν τη χρονολογία έκδοσης του έργου. Η βιβλιογραφία διαχωρίζεται σε ελληνική και ξένη. Πρώτα παρατίθεται η ελληνική και στη συνέχεια η ξένη. Παρακάτω παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να παρουσιάζεται η βιβλιογραφία.

Για επιστημονικά περιοδικά (journal): Tribe, J. (2002) The philosophic practitioner. *Annals of Tourism Research*, Vol.29, No.2, pp.338-357.

Για βιβλία και μονογραφίες: Teare, R. and Ingram, H. (1993) *Strategic Management: A Resource-Based Approach*. London: Cassell.

Για κεφάλαια βιβλίων από συλλογικά έργα: Sigala, M. and Christou, E. (2002) Use of Internet for enhancing tourism and hospitality education: lessons from Europe (pp.142-153). In K.W. Wober, A.J. Frew, and M. Hitz (Eds.) *Information and Communication Technologies in Tourism*, Wien: Springer-Verlag.

Για επαγγελματικές αναφορές: Edelstein, L. G. & Benini, C. (1994) *Meetings and Conventions*. Meetings market report (August), pp. 60-82.

Για εμπορικά (μη επιστημονικά) περιοδικά: Ιωάννου, Π. (2000, Δεκέμβριος) Η προβολή του τουριστικού προϊόντος. *Τουρισμός και Οικονομία*, σελ. 78-83.

Για πηγές από το Internet (εφόσον γνωρίζετε τον συγγραφέα): Johns, P. (1999) The power of branding in tourism. [Http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456](http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456). Πρόσβαση την 12η Ιανουαρίου 2003, 14:55. (προσοχή: πάντα να αναφέρετε το πλήρες URL της πηγής σας)

Για πηγές από το Internet (εφόσον δεν γνωρίζετε τον συγγραφέα): Εισερχόμενοι τουρίστες με ναυλωμένες πτήσεις για την περίοδο Δεκέμβριος – Ιούνιος 2001. [Http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456](http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456). Πρόσβαση την 12η Ιανουαρίου 2003, 14:55. (προσοχή: πάντα να αναφέρετε το πλήρες URL της πηγής σας)

Όταν πρόκειται για πολλούς συγγραφείς (άρθρου ή βιβλίου ή ...) αναφέρονται όλοι και αποφεύγεται το γνωστό «et al. ή κ. συν.»: Potter, R.B., Binns, T., Elliott, J.A. and Smith, D. (1999). *Geographies of Development*. Essex: Longman.

Ωστόσο, μέσα στο κείμενο, απαραίτητα χρησιμοποιείτε «et al. ή κ. συν.», π.χ. «...(Potter et al. 1999)...».

ii. APA STYLE

Εκτός του συστήματος Harvard, προτείνεται και το σύστημα αναφοράς APA. Οι φοιτητές μπορούν σε συνεργασία με τον Επιβλέποντα Εκπαιδευτικό να αποφασίσουν το σύστημα αναφοράς που θα χρησιμοποιήσουν.

Το APA χρησιμοποιεί τη μέθοδο συγγραφέας - έτος για τις παραπομπές. Αυτό σημαίνει ότι σε κατάλληλο σημείο εντός του κειμένου εισάγεται το επίθετο του συγγραφέα και το έτος δημοσίευσης της πηγής που χρησιμοποιούμε. Όταν αναφερόμαστε σε μία πηγή ή όταν τη συνοψίζουμε, παραπέμπουμε στο συγγραφέα και το έτος δημοσίευσης του έργου του, συνήθως στο τέλος της πρότασής μας. Όταν παραθέτουμε ένα συγκεκριμένο, αυτολεξεί απόσπασμα από μία συγκεκριμένη σελίδα της αρχικής πηγής, τότε στην παραπομπή μας συμπεριλαμβάνουμε και τον αριθμό της ακριβούς σελίδας ή παραγράφου από όπου αντλήθηκε αυτό το απόσπασμα. Αν χρησιμοποιήσουμε ένα αυτολεξεί απόσπασμα μικρότερο των 40 λέξεων, τότε το εντάσσουμε στο κείμενό μας, χρησιμοποιώντας εισαγωγικά και μορφοποιώντας το με πλάγιους χαρακτήρες. Αν το αυτολεξεί απόσπασμα έχει έκταση μεγαλύτερη των 40 λέξεων, τότε δεν χρησιμοποιούμε εισαγωγικά και το παραθέτουμε στη ροή του κειμένου μας ως ανεξάρτητο μέρος του, με πλάγιους πάλι χαρακτήρες. Στην περίπτωση που μία εργασία έχει δύο συγγραφείς, τότε παραπέμπουμε και στα δύο ονόματα κάθε φορά που αναφερόμαστε στο έργο τους. Αν μία εργασία έχει τρεις έως πέντε συγγραφείς, τότε την πρώτη φορά που θα παραπέμψουμε σε αυτήν θα καταγράψουμε τα επίθετα όλων των συγγραφέων κι από εκεί κι έπειτα θα παραπέμπουμε μόνο στο επίθετο του πρώτου συγγραφέα συνοδευόμενου από το “κ.ά.” (ή “et al.” Στην περίπτωση ξενόγλωσσου κειμένου). Στην περίπτωση που μία πηγή έχει έξι και περισσότερους συγγραφείς, παραπέμπουμε μόνο στο επίθετο του πρώτου συγγραφέα συνοδευόμενου από τη συντομογραφία “κ.ά.” και το έτος δημοσίευσης. Όταν μία πηγή δεν έχει όνομα συγγραφέα, τότε παραπέμπουμε συνήθως στον τίτλο της εργασίας. Γράφουμε τον τίτλο εντός εισαγωγικών, εφόσον πρόκειται για άρθρο, κεφάλαιο βιβλίου ή ιστοσελίδα. Αν πρόκειται για συνολικό βιβλίο ή αναφορά μορφοποιούμε τον τίτλο με πλάγιους χαρακτήρες και δεν χρησιμοποιούμε εισαγωγικά. Σε νομικά κείμενα παραπέμπουμε όπως και στην περίπτωση που δεν είναι γνωστός ο συγγραφέας. Όταν εντός μίας παρένθεσης παραπέμπουμε σε δύο ή περισσότερες πηγές, τότε θα πρέπει να τις παρουσιάσουμε με τη σειρά που εμφανίζονται στις τελικές βιβλιογραφικές αναφορές (δηλαδή, αλφαβητικά και μετά χρονολογικά).

Βασικά σημεία στις βιβλιογραφικές αναφορές του συστήματος αναφοράς APA:

- Δεν αριθμούνται οι αναφορές, ούτε τίθενται σε λίστα με κουκκίδες.
- Έντονα γράμματα δεν χρησιμοποιούνται σε κανένα σημείο των αναφορών, ούτε εισαγωγικά, αλλά ούτε κι υπογραμμίσεις.
- Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα σημεία στίξης –πότε μπαίνει κόμμα, πότε τελεία.
- Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις μορφοποιήσεις –ποια στοιχεία της αναφοράς μορφοποιούνται με πλάγιους χαρακτήρες και σε ποιες περιπτώσεις.
- Στους τίτλους βιβλίων χρησιμοποιούμε πεζοκεφαλαία.
- Μετά τον τόπο έκδοσης μπαίνει η ένδειξη «Εκδόσεις» μόνο στις περιπτώσεις που αναγράφεται υποχρεωτικά στην επωνυμία του εκδοτικού οίκου.
- Σε περιπτώσεις που δε δηλώνεται ο τόπος έκδοσης χρησιμοποιούμε τη συντομογραφία χ.τ. (χωρίς τόπο).
- Σε περιπτώσεις που δεν υπάρχει χρονολογική ένδειξη (n.d.) χρησιμοποιούμε τη συντομογραφία χ.χ., δηλαδή χωρίς χρονολογία.
- Στην περίπτωση που αναφερόμαστε σε έργα του ίδιου συγγραφέα που έχουν δημοσιευτεί σε διαφορετικά έτη, τότε αναφέρουμε τα έργα του κατά

χρονολογική σειρά, ξεκινώντας από το παλαιότερο προς το πιο σύγχρονο, με βάση πάντα το έτος δημοσίευσης.

- Στην περίπτωση που περισσότερες από μία πηγές προέρχονται από τον ίδιο συγγραφέα κι έχουν δημοσιευτεί το ίδιο έτος, τότε τις αναφέρουμε σύμφωνα με την αλφαβητική σειρά του τίτλου τους.

Παρακάτω παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο πρέπει να παρουσιάζεται η βιβλιογραφία.

Για επιστημονικά περιοδικά (journal): Tribe, J. (2002). The philosophic practitioner. *Annals of Tourism Research*, Vol 29 (No.2), 338-357.

Για βιβλία και μονογραφίες: Teare, R. & Ingram, H. (1993). *Strategic Management: A Resource-Based Approach*. London: Cassell.

Για κεφάλαια βιβλίων από συλλογικά έργα: Sigala, M. & Christou, E. (2002). Use of Internet for enhancing tourism and hospitality education: lessons from Europe. In K.W. Wober, A.J. Frew, & M. Hitz (Eds.). *Information and Communication Technologies in Tourism* (pp.142-153). Wien: Springer-Verlag.

Για επαγγελματικές αναφορές: Edelstein, L. G. & Benini, C. (1994). Meetings and Conventions. *Meetings market report (August)*, pp. 60-82.

Για εμπορικά (μη επιστημονικά) περιοδικά: Ιωάννου, Π. (2000, Δεκέμβριος). Η προβολή του τουριστικού προϊόντος. *Τουρισμός και Οικονομία*, σελ. 78-83.

Για πηγές από το Internet (εφόσον γνωρίζετε τον συγγραφέα): Johns, P. (1999). *The power of branding in tourism*. Ανακτήθηκε την 12η Ιανουαρίου 2003, 14:55, από [Http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456](http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456).
(προσοχή: πάντα να αναφέρετε το πλήρες URL της πηγής σας)

Για πηγές από το Internet (εφόσον δεν γνωρίζετε τον συγγραφέα): Εισερχόμενοι τουρίστες με ναυλωμένες πτήσεις για την περίοδο Δεκέμβριος – Ιούνιος 2001. (2003, 12η Ιανουαρίου). Ανακτήθηκε από [Http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456](http://www.tourismabstracts.org/marketing/papers-authors/id3456)
(προσοχή: πάντα να αναφέρετε το πλήρες URL της πηγής σας)